

СЕКЦІЯ 3

МОДЕЛІ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ПРОФЕСІЙНОГО АУДИТУ

Т.Ю. Бондаренко, канд. екон. наук, доц. (*КЕІ ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»*)

С.В. Губіна, магістрант (*КЕІ ДВНЗ «КНЕУ ім. В.Гетьмана»*)

АКТУАЛЬНІСТЬ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ

Однією із головних проблем, що безпосередньо стосуються здійснення інвентаризаційного процесу на підприємствах України є забезпечення високої якості проведення інвентаризацій. Особливо в умовах, коли в практичній діяльності суб'єктів господарювання часто зустрічаються випадки необґрунтованого заниження значення інвентаризаційної роботи, неналежного, формального її проведення. Передумовою вирішення даної проблеми є розробка методики оцінки якості інвентаризації, яка б дозволяла зацікавленим особам (власникам та керівникам підприємства, аудиторам та ін.) бути впевненими в достатній якості результатів інвентаризації.

Так, Демченков В.С. та Куферштейн З.А. у своїй роботі [1, с.78] пропонували виконувати наступну послідовність дій для оцінки якості інвентаризаційного процесу: з'ясування наявності наказу по підприємству про проведення інвентаризації; встановлення правильності оформлення інвентаризаційних описів; перевірку повноти проведення інвентаризації; перевірку складання порівняльних відомостей за результатами інвентаризації; перевірку правильності регулювання інвентаризаційних різниць.

Крім наведення кожної такої дії, автори паралельно подають порядок проведення інвентаризації. Враховуючи це, в даному випадку можемо говорити не стільки про впорядковану і систематизовану методику перевірки якості інвентаризації, скільки про загальну методику здійснення самої інвентаризації.

Майже аналогічно розуміють суть перевірки матеріалів інвентаризацій та їх результатів Штейнман М.Я. та Євсєєв М.Ф. [2, с.124]. На їх думку, необхідно звертати увагу на такі основні питання: обґрунтованість встановлення складу інвентаризаційних комісій; додержання строків проведення інвентаризації; правильність складання інвентаризаційних описів і зрівняльних відомостей; обґрунтованість прийнятих рішень тощо.

Перелік конкретних дій з перевірки повноти і своєчасності

проведення інвентаризацій, правильності визначення розмірів збитків від нестач, розкрадань, знищення (псування) майна наводять у своїй праці такі вчені, як Стафонюк І.Б., Кіруца С.М., та інші [2, с.88-92]. Однак запропонована ними техніка перевірки інвентаризацій є частковою, вона не дозволяє виявити всі можливі недоліки і порушення в ході проведення інвентаризації на підприємстві та зробити змістовні і обґрунтовані висновки про її якість.

Взагалі ж можна стверджувати, що в наведених працях подаються здебільшого основні правила проведення інвентаризації та в більшій чи меншій мірі деталізовано порядок перевірки їх дотримання, однак відсутня методика кількісної оцінки якості інвентаризації та ефективності інвентаризаційної роботи, яка б базувалась на науково обґрунтованій системі показників.

На даний час пропозиції щодо використання для аналізу ефективності інвентаризаційної роботи певних показників знаходимо лише в науковому доробку Бардаша С.В. [3]. Він пропонує застосовувати для оцінки ефективності інвентаризацій наступні показники:

1) відносний показник своєчасності першого порядку, який визначається як відношення кількості інвентаризацій, що проведені згідно з планом, до загальної запланованої кількості інвентаризацій;

2) відносний показник своєчасності другого порядку, який розраховується як відношення кількості інвентаризацій, закінчених з порушенням термінів, зазначених в розпорядженні, до їх загальної кількості;

3) коефіцієнт якості інвентаризацій, який визначається як відношення кількості достовірних інвентаризацій до всіх проведених.

На жаль, запропоновані розрахунки дають змогу зробити загальні висновки, які по суті зводяться лише до констатації статистичних даних по проведених інвентаризаціях і не розкривають в повній мірі ефективність інвентаризаційної роботи.

Список використаних джерел

1. Демченков В.С. Методы счётной проверки отчёта промышленного предприятия. / В.С. Демченков, З.А. Куферштейн. – М.: Финансы и статистика, 1981. – 95 с.

2. Дем'яненко М.Я. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку: Монографія / М.Я. Дем'яненко, В.В. Чудовець. - Київ ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2008. – 267с.

3. Бардаш С.В. Інвентаризація: теорія, практика, комп'ютеризація./ С.В.Бардаш. – Житомир: ЖІТІ, 1999. – 372 с.